



Stockholm den 28 maj 2019

Stockholms tingsrätt  
Avdelning 3  
Box 8307  
104 20 Stockholm

**Mål nr FT 4398-19, Anne-Marie Kagarp ./ Statens genom Justitiekanslern, angående skadestånd**

Anne-Marie Kagarp har förelagts att yttra sig över statens svaromål. Med anledning av detta får Anne-Marie Kagarp anföra följande.

**1 INLEDNING**

- 1.1 Anne-Marie Kagarp noterar statens inställning att de faktiska sakomständigheterna i målet i huvudsak är ostridiga samt att staten medger att Kronofogdemyndigheten har kränkt Anne-Marie Kagarps egendomsskydd och personliga integritet.
- 1.2 Den huvudsakliga tvistefrågan i målet är om de medgivna överträdelserna av Anne-Marie Kagarps egendomsskydd ska gottgöras genom ideellt skadestånd.
- 1.3 En sammanhängande fråga är om skadestånd i sådant fall ska utgå med stöd av 2 kap. 15 § regeringsformen eller artikel 1 i det första tilläggsprotokollet till Europakonventionen och 3 kap. 4 § skadeståndslagen.
- 1.4 I det följande kommenteras dessa och närliggande frågor, med utgångspunkt i statens svaromål.

## 2 STRIDIGA FRÅGOR

- 2.1 När det gäller frågan om skadestånd för ideell skada med stöd av regeringsformen har staten anfört att ett sådant ansvar i svensk rättspraxis hittills bara konstaterats vid vissa överträdelser av egendomsskyddet och vid fråntagande av medborgarskap (stycke 13 i svaromålet). Staten har dock bedömt att det saknas rättsligt stöd för att utge skadestånd för ideell skada med stöd av regeringsformen i detta fall (stycke 14 i svaromålet).
- 2.2 Anne-Marie Kagarp utvecklar sin rättsliga argumentation i denna del enligt följande.
- 2.3 Som tidigare anförts (se stycke 7.2.1 i stämningsansökan) bör den skadeståndsrättsliga ansvarsprincip som kommer till uttryck i rättsfallen ”Medborgarskapet I” NJA 2014 s. 323 och ”Medborgarskapet II” NJA 2018 s. 103 anses ha giltighet även vid överträdelser av bestämmelsen om egendomsskydd i 2 kap. 15 § regeringsformen. I sammanhanget kan även noteras att Högsta domstolen utan särskilt lagstöd tillerkänt enskilda ersättning av staten för rättegångskostnader med hänvisning till bestämmelsen om rättvis rättegång i 2 kap. 11 § andra stycket regeringsformen (se t.ex. NJA 2015 s. 374).
- 2.4 Av Högsta domstolens praxis följer att mål om fri- och rättigheter som skyddas av både regeringsformen och Europakonventionen i första hand ska prövas med tillämpning av bestämmelserna i regeringsformen (se t.ex. rättsfallen NJA 2005 s. 805, NJA 2012 s. 400 och ”Parkfastigheten” NJA 2018 s. 753).
- 2.5 Parkfastigheten ger även uttryck för en rättsutveckling där innebörden av nationella grundlagsbestämmelser om fri- och rättigheter fylls ut och preciseras med beaktande av innehållet i

motsvarande rättigheter i Europakonventionen. I rättsfallet bekräftade Högsta domstolen exempelvis att det följer av regleringen i 2 kap. 15 § regeringsformen att en fristående proportionalitetsbedömning i tre steg, som följer av motsvarande rättighetsbestämmelse i artikel 1 i det första tilläggsprotokollet till Europakonventionen, ska göras i varje enskilt fall som rör ingrepp i någons egendomsrätt.

- 2.6 Med hänsyn till att överträdelser av Europakonventionens bestämmelse om egendomsskydd kan medföra skadeståndsskyldighet för staten framstår det som följdriktigt att även överträdelser av motsvarande egendomsskydd i regeringsformen kan medföra en sådan skyldighet. En sådan bedömning framstår också som följdriktig med hänsyn till att Europakonventionen endast är avsedd att utgöra ett minimiskydd för fri- och rättigheter (se t.ex. NJA 2012 s. 1038 I, p. 15). Om en överträdelse av Europakonventionens egendomsskydd ger rätt till skadestånd, bör en motsvarande rättighet enligt regeringsformen inte kringgärdas av ett sämre skydd.
- 2.7 Vad gäller Anne-Marie Kagarps rätt till ideellt skadestånd, oavsett om den följer av regeringsformen eller Europakonventionen, utvecklar Anne-Marie Kagarp sin rättsliga argumentation enligt följande.
- 2.8 Staten har inledningsvis anfört att de felaktiga löneutmätningarna har berott på Kronofogdemyndighetens dröjsmål med registreringen av influtna medel (stycke 16 i svaromålet).
- 2.9 Anne-Marie Kagarp noterar att det funnits omständigheter som, oaktat dessa dröjsmål, borde ha föranlett Kronofogdemyndigheten att förhindra de felaktiga löneutmätningarna. Anne-Marie Kagarp

har i god tid före aprilutmätningen informerat Kronofogdemyndigheten om att medel motsvarande den aktuella skulden inom kort skulle flyta in i hennes mål. Kronofogdemyndigheten bokförde sedan inbetalningen av dessa medel sex dagar före aprilutmätningen. (Se stycke 3.6–3.8 i stämmningsansökan.) Kronofogdemyndigheten har också i god tid före nästa utmätning i maj haft vetskap om att Anne-Marie Kagarp betalat av hela sin skuld och haft en fordran på ett överskjutande belopp hos Kronofogdemyndigheten om 8 325 kronor (se stycke 3.10–3.11 i stämmningsansökan). Kronofogdemyndighetens problem med långa handläggningstider för att registrera inbetalningar kan inte rättfärdiga myndighetens underlåtenhet att självmant vidta de åtgärder som kan förväntas med anledning av de uppgifter som Anne-Marie Kagarp tillfört ärendet.

- 2.10 Staten har anfört att den rättighetsöverträdelse som Anne-Marie Kagarp utsatts för avseende Europakonventionens egendomsskydd får anses gottgjord genom återbetalningen och genom statens erkännande av överträdelsen. Till detta anför staten att Anne-Marie Kagarp bör tillerkännas ersättning för kränkning av sin personliga integritet. Sammantaget anser staten att det inte är nödvändigt att utge skadestånd för ideell skada för att gottgöra överträdelsena av hennes egendomsskydd. (Stycke 19 i svaromålet.)
- 2.11 Anne-Marie Kagarp bestrider att återbetalningen och statens erkännande utgör tillräcklig gottgörelse i hennes fall.
- 2.12 Kronofogdemyndigheten har, trots upprepade kontakter från Anne-Marie Kagarps sida, dröjt oacceptabelt länge med att rätta sig och återbetala hennes pengar. Det faktum att staten ett år senare i en rättegång erkänner överträdelsena kan endast tillmätas begränsad

betydelse i sammanhanget. Med hänsyn till kränkningens allvar kan dessa åtgärder inte anses utgöra tillräcklig gottgörelse.

- 2.13 Anne-Marie Kagarp bestrider även att det medgivna beloppet avseende ersättning för kränkningen av hennes personliga integritet kan anses utgöra tillräcklig gottgörelse för överträdelserna av hennes egendomsskydd. För Anne-Marie Kagarp är det dessutom de felaktiga löneutmätningarna som orsakat den huvudsakliga skadan, inte de felaktiga personuppgifterna.
- 2.14 Statens uppfattning synes vara att kränkningen av den personliga integriteten, som består i Kronofogdemyndighetens dröjsmål att registrera uppgifter om inbetalningar, är allvarligare än att en statlig myndighet utan stöd i lag och med tvång genomför två löneutmätningar. Anne-Marie Kagarps uppfattning är att det är de felaktiga löneutmätningarna som utgör de allvarligaste överträdelserna och att detta måste få genomslag vid värderingen av kränkningens allvar och skadeståndets storlek.

Som ovan,



Helena Myrin



Emilia Palm